

- ...
- 5 Aby dům kišský, jenž byl jak město duchů, v sídliště
(znovu) se proměnil,
král jeho, pastýř Ur-Zababa,
nad domem kišským vyšel jak Slunce.
Aby vyměněno bylo království (a) vláda jeho, odňat
rozkvět paláci,
(bohové) An a Enlil slovem svým svatým (a) neměnným
[rozhodli.]
- 10 Tenkrát Šarrum-kín, jehož město bylo městem [...]
jehož otcem byl La'ibum, jehož matkou byla [...]
Šarrum-kín dobré srdce [...]
od léta, kdy zrozen byl [...] [...]
Onoho dne, když přiblížil se soumrak,
Šarrum-kín oběť přinesl do paláce.
Ve svatyni čisté, příbytku svém čistém, ulehl.
V nitru svém poznal (cos), nepověděl (však nic), s nikým
nepromluvil.
- 5 Když Šarrum-kín oběť pro palác přijal,
šenkem byl ustanoven, o příbormík pečoval,
Inanna svatá (však) při něm (ustavičně) stála.
Poté co uplynulo dní pět, dní deset,
krále Ur-Zababu ... se v příbytku jeho zmocnil strach,
jako lvovi na nohy kanula mu moč, jsouc plná krve a hnisu.
Byl znaven, jak ryba žijící ve slané vodě citil se sklíčený.
Tenkrát šenk sklepu bohyně Eziny,
Šarrum-kín, ke spánku neulehl, ke snění ulehl (a)
Inanna svatá ve snu do řeky krvavé vnořila jej.
- 15 Šarrum-kín nařikal, zuby zemí hryzal.
O nářku tom král Ur-Zababa když uslyšel,
před krále na místo posvátné přivedl jej,
Šarrum-kína k Ur-Zababovi přivedl.
„Šenku, (prý) sen v čase nočním zjeven ti byl?“
- 20 Šarrum-kín králi svému odvětil:

- „Králi můj, svůj sen já vypovím tobě.
Byla v něm jedna panna jak nebe vysoká, jak země široká,
spodek (její) jak hradba byl založen,
do [řeky] mocné, do řeky krvavé kvůli mně ona nás
ponořila.“
- 25 [...] Ur-Zababa do rtu se hryzl, strach se mu do srdce
vloodil.
[...] správci svému pravil:
[,...] královská sestra má, Inanna svatá,
[...] do krve prst můj vloží,
[...] Šarrum-kína, šenka, do řeky mocné ponoří.
- 30 Béliš-tikale, nejvyšší kováři, jenž plníš mé přání (a)
na hliněnou tabulku psát umíš,
slovo ti povím, slovo mé přijato budiž,
rada má vyslyšena budiž!
Nyní, až šenk zrcadlo mé přinese k tobě,
do Esikil, domu osudu, jak sochu do tyglíku (oba) je vhod!“
- 35 Béliš-tikal slovo pána svého pozorně vyslechl,
v Esikil, domě osudu, tyglíky uchystal.
Král Šarrum-kínovi pravil:
„Jdi (a) zrcadlo mé nejvyššímu kováři odnes!“
Šarrum-kín z paláce Ur-Zababova vyšel,
(však) Inanna svatá po pravici jeho (ustavičně) stála.
- 40 Dříve než přiblížil se k Esikil, domu osudu, na vzdálenost
pěti až deseti prutů,
Inanna svatá ho předešla a cestu mu zahradila.
„Esikil věru je příbytek svatý, člověk zkrvavený do něho
nevstoupí!“
(Toliko) u brány domu osudu se nejvyšší královský kovář
s ním setkal.
Když zrcadlo královské nejvyššímu kováři odnesl,
45 Béliš-tikal, nejvyšší kovář, ho zvážil a jako sochu do
tyglíku vhodil.
Poté co uplynulo dní pět, dní deset, Šarrum-kín
před Ur-Zababu, krále svého, předstoupil,

- do nitra paláce, jenž jako veliká hora na zemi spočívá, vešel.
Král Ur-Zababa zkoumavě pohlédl na něj, v příbytku jeho
se zmocnil ho strach.
50 V nitru svém poznal (cos), nepověděl (však nic), s nikým
nepromluvil.
Ve svatyni, příbytku jeho čistém, Ur-Zababy se zmocnil
strach.
V nitru svém poznal (cos), nepověděl (však nic), s nikým
nepromluvil.
Za oněch časů slova (již) na hlíněné tabulce napsána byla,
hlíněná tabulka vložená (do obálky hlíněné však)
ještě (tu) nebyla.
Král Ur-Zababa Šarrum-kína, stvoření bohů,
55 s tabulkou o věci jeho samého zabítí
do Uruku k Lugalzagesimu vyslal.
...

Od samotného Lugalzagesiho se pak dochovaly tři královské nápisy, z nichž jeden, ten nejdelší, doložený téměř ve stovece exemplářů na fragmentech kamenných pohárů, ho tituluje jako „krále Uruku a krále celé země“ a velebí jeho blahodárnou vládu, za níž se Sumer a všechny ostatní země těšily nebývalému rozkvětu.⁸¹

Přechod od III. dynastie z města Uruku k dynastii z Akkadu je vylíčen v úvodních slovech slavné sumerské literární skladby nazvané „Prokletí Akkadu“,⁸² která příčinu Lugalzagesiho pádu spatřuje v hněvu a nelibosti nejvyššího boha Enlila nad uruckým panovníkem.

Když Enlilův hněvivý pohled
Kíš jako býka nebeského usmrtil,
urucký dům jak mocného býka srazil do prachu,

⁸¹ Frayne 2008, 375–376, 433–438.

⁸² <<http://etcs1.orient.ox.ac.uk/>> The cursing of Agade. Zde i další bibliografie.

- tenkrát Šarru-kínovi, králi Akkadu,
5 od (země) dolní až k zemi horní bůh Enlil
panství (a) království dal.
Tehdy svatyni Akkadu Inanna čistá
ve svoji komnatu vznešenou proměnila,
v Ulmaši postavila trůn (svůj).

Příslušníci staroakkadské dynastie Sargonovců, dynastie z Akkadu, jejíž zakladatel Šarru(m)-kín, „Pravý král“, Sargon Akkadský (2334–2279 př. Kr.), porazil a zajal Lugalzagesiho,⁸³ nás konečně uvádějí do relativně lépe dokumentovaného historického období. Samotný Sargon, jeho synové Rímuš (2278–2270 př. Kr.) i Man-ištúšu (2269–2255 př. Kr.), vnuk Narám-Su'en (Narám-Sin, 2254–2218 př. Kr.) a pravnuke Šar-kali-šarri (2217–2193 př. Kr.) zanechali množství královských napsů, které se dochovaly buď v originálech, nebo častěji v pozdějších opisech pocházejících převážně ze starobabylónského období a poskytujících důležité informace o některých významných událostech jejich vlády.⁸⁴

Okolo postavy samotného Sargona Akkadského byla utkána celá řada příběhů,⁸⁵ v nichž Sargon, tvůrce prvního centralizovaného státního útvaru na území Mezopotámie, negujícího dotud obvyklou formu sumerských městských států, vystupuje jako odložený syn velekněžky, odchovanec čerpače vody, oblíbenec

⁸³ Šarrum-kín, král Akkadu, dozorce bohyně Inanny, král veškerenstva, kněz pomazaný boha Ana, král (celé) země, nejvyšší správce boha Enlila, město Uruk zničil, hradbu jeho srovnal se zemí. Obyvatelstvo Uruku zbrani srazil, ... srovnal se zemí. Lugalzagesiho, krále Uruku, zbrani srazil (a) zajal; v kládek k bráně boha Enlila ho přivedl. (Frayne 1993, 10).

⁸⁴ Frayne 1993, 5–208.

⁸⁵ Westenholz 1997, 33–169; Prosecký 1995a, 8–16, 66–74. Jsou to následující literární texty: starobabylónský fragment „Já, Sargon“; Legenda o Sargonově narození; sumersko-akkadský dvojjazyčný školní text; Sargon dobyvatel; Sargon v cizích zemích; Sargon, lev; *Šar tamhāri* – Král bitvy; dva Sargonovy literární dopisy (z Nippuru a Uru). K nim se řadí ještě tzv. Legenda o Sargonovi, pocházející ze starosyrského období. Viz též: <<http://www.seal.uni-leipzig.de/index.html>>

bohyně Ištar, služebník a nástupce kišského panovníka a dobyvatel vzdálených, dotud nikým nevidaných končin. Takto stručně a v hrubých rysech nastíněný Sargonův obraz se zračí v jeho fiktivní autobiografii, známé jako „Legenda o Sargonově narození“, a několika dalších akkadských literárních textech, které vyprávějí o Sargonových výbojích, označující jej přízviskem *šar tamhāri*, „král bitvy“. Většina literárních skladeb vyprávějících o Sargonových činech pochází ze starobabylónského a středobabylónského období a jejich rukopisy se dochovaly ve fragmentárním stavu. Zmíněná „Legenda o Sargonově narození“ je známa z fragmentů pocházejících z novoasyrského období, nejspíše z Aššurbanipalovy knihovny v Ninive, a z novobabylónského období. V jejím úvodu se Sargon představuje a hovoří o sobě jako o mocném králi Akkadu, jehož matka byla velekněžkou *entu* a jehož otec není znám. Tento výrok je však v rozporu se sumerskou skladbou „Sargon a Ur-Zababa“, v níž je za Sargonova otce označen jistý La'ibum. Dále se Sargon zmiňuje o svém strýci, zřejmě kočovníkovi, a o svém rodném městě jménem Azupírānu (akkadsky „safrán“), ležícím při břehu Eufratu, o němž však jinde není žádných zpráv. V dalších řádcích následuje příběh odloženého dítěte, který vykazuje velmi úzké paralely s příběhem o Mojžíšově narození (Exodus 2, 1–10) a mnoha dalšími podobnými příběhy známými z různých literatur světa.⁸⁶ Sargonova matka, velekněžka, jež měla žít v čistotě, odložila po tajném porodu svého syna do rákosové ošatky vymazané asfaltem a pustila jí po řece. Ošatku vytáhl z řeky čerpač vody jménem Aqqi (akkadsky „já jsem vyléval“), nalezence adoptoval a naučil ho zahradnické práci. V mladém zahradníkovi našla zalíbení bohyně Ištar, jež z něho učinila mocného vládce. Dále následuje líčení Sargonových panovnických skutků a dobytelských úspěchů ve čtyřech světových stranách, od severu k jihu a od východu na západ, které se v dochovaných závěrečných řádcích mění

⁸⁶ Lewis 1980.

v poselství o tom, čeho je třeba vykonat budoucím vládcům, aby byli hodni Sargonovy velikosti.

- Já jsem Sargon, mocný král, král Akkadu.
 Moje matka byla velekněžka, otce svého neznám.
 Strýc můj přebývá v horách.
 Mé (rodné) město, jež leží při břehu Eufratu, (je) Azupírānu.
 5 (Moje) matka, velekněžka, počala (a) zrodila mne v tajnosti.
 Do rákosového košíku mne položila, asfaltem utěšnila
 (jeho) otvory.
 Do řeky mne vhodila, odkud jsem nemohl vyjít.
 Řeka mne nesla, k Aqqimu, čerpači vody, [mne] připlavila.
 Když čerpač Aqqi [své] vědro ponořil, (z vody) [mne] vytáhl.
 10 Čerpač Aqqi mne vychoval jak svého syna.
 Čerpač Aqqi mne naučil zahradnické práci.
 Když jsem svou zahradnickou práci konal, bohyně Ištar
 našla ve mně zalíbení a
 já jsem vládl [padesát] čtyři(?) roky (jako) král.
 Nad Černohlavci⁸⁷ jsem vládl (a) pa[noval.]
 15 S (pomocí) bronzových špičáků jsem [překročil] mohutné
 [hory].
 Stále znovu jsem stoupal k pohořím ho[mím,]
 stále znovu jsem krácel přes pohoří do[lní.]
 Mořskou [zemí] jsem potřikrát obléhal,
 Dilmun jsem d[obyl ...]
 20 [K] veliké hradbě nebes (a) země [jsem vystoupil a]
 [ka]meny (její) jsem odstranil a [...]
 [Každý] král, jenž po mně nastoupí,
 [necht' vládně padesát čtyři(?) roky.]
 Nad Černohlavci necht' [vládně a panuje.]
 25 S (pomocí) bronz[ových] špičáků necht' překročil] mohutné
 hory.
 Stále znovu necht' stoupá k pohořím horním,

⁸⁷ Poetické označení lidí.

- [stále znovu nechť kráčí přes pohoří dolní.]
Mořskou [zemí] nechť potíkrát obléhá,
[Dilmun nechť dojde ...]
30 [K] veliké hradbě nebes (a) země nechť vystoupí a
[kameny (její) nechť odstraní a ...]
[...] z mého města Akka[du ...]
[...] jako ší[p ...]

V textech babylónských kronik („Kronika“ chrámu Esagil, Kronika dávných králů, viz s. 101, 109) je Sargon líčen jako úspěšný panovník, který se těšil přízni bohů. Protože však v blízkosti svého sídelního města Akkadu postavil nepravou kopii posvátného města Babylónu, dopustil se tím svatokrádežného skutku a byl za to bohy potrestán.

Nemenší pozornosti než Sargon se v literární tradici starověké Mezopotámie těšil i jeho vnuk Narám-Sin.⁸⁸ Okolo jeho postavy vznikla řada akkadských literárních textů, které se převážně dochovaly v rukopisech pocházejících ze starobabylónského a středobabylónského období. Z celého tohoto značně rozsáhlého cyklu epických skladeb vešla do souboru literárních textů tradovaných i v 1. tisíciletí př. Kr. pouze jedna jediná skladba didaktického zaměření, konvenčně nazývaná „Narám-Sinova legenda z Kúty“ nebo též „Narám-Sin a nepřátelské hordy“, z níž vystupuje obraz zpupného vládce pohrdajícího varováním bohů, jenž se sklání před jejich mocí teprve poté, co na něj dopadnou tvrdé rány osudu. „Kronika“ chrámu Esagil (viz s. 107) pak přisuzuje Narám-Sinovi tyranské skutky, pro něž byl bohy ztrestán vpádem Gutejců do jeho země.

O dalších panovnících staroakkadské dynastie se mnoho zmínek v mezopotamské literární tradici nedochovalo. Výjimku

⁸⁸ Westenholz 1997, 173–368; Prosecký 1995a, 16–24, 74–85. Jsou to následující literární texty: Narám-Sin a vládce Apišalu; Erra a Narám-Sin; Založení nad Narám-Sinovou smrtí; Vzpoura proti Narám-Sinovi; Narám-Sinova legenda z Kúty. Viz též: <<http://www.seal.uni-leipzig.de/index.html>>

tvorí tzv. historická omína, věštebné texty, které svůj věštebný výrok vyvozují z analogií k určitým významným dějinným událostem. O Sargonovu synu Rímušovi se v nich praví: „... [znamení] Rímuše, (krále,) kterého služebníci jeho (příslušníci paláce jeho) ubili svými pečetiemi válečky.“ Podobnému osudu neunikl ani Sargonův druhý syn: „... znamení Man-išúšua, jenž ve svém paláci byl zabit.“ A údajně stejnou smrtí jako Rímuš skončil i Šar-kali-šarri: „... znamení Šar-kali-šarriho, kterého služebníci jeho ubili svými pečetiemi válečky.“⁸⁹

Ani vládcové dynastie z Akkadu nenalezli v očích Enlila a ostatních bohů trvalou přízeň. Sumerský literární text „Prokletí Akkadu“, který jsme již zmínili dříve, obviňuje Narám-Sína z poboření, zničení a znesvěcení nippurského Enlilova chrámu Ekur, jež bylo příčinou Enlilova hněvu, Inannina odchodu ze své svatyně v Akkadu a prokletí všemi bohy sumerského panteonu. Důsledkem byl vpád Gutejců, jenž přivodil v zemi všeobecný rozvrat a zkázu.

- Že království Akkadu na místě pevném (a) dobrém nebude
spočívat,
budoucnost jeho nebude příznivá,
85 přibyték (jeho) otřesen (a) zásobnice rozebrány, (takto) že
bude přikázáno,
Narám-Sin v nočním vidění spatřil.
...
Bouře ječící, jež celou zemi si podrobuje,
150 záplava stoupající, jež protivníka nemá,
bůh Enlil, kvůli Ekuru svému milovanému, jenž zpuštěn
byl, (přemýšlel) co zničit.

⁸⁹ Goetze 1947a, 256–263; Hirsch 1963, 13–16. Starobabylónská omína i omína z 1. tisíciletí př. Kr. zmiňují jména následujících panovníků známých ze Sumerského královského seznamu: Enmenluanna, Etana, Gilgameš, Magalgal, Ku-Baba, Sargon, Rímuš, Man-išúšua, Narám-Su'en, Šar-kali-šarri, Tirigan, Utu-ehegal, Sulgi, Amar-Su'en, Ibbi-Su'en, Išbi-Erra, Búr-Sin, Lipit-Enlil(?). (Wilcke 1988, 124–127, 131.)

- Pohlédl k horám Gubin,
celé pohorí širé ...
Lidi (ostatním) nepodobné, již k zemi nepatří,
155 Gutejce, lidi nespoutané,
s rozumem lidským (leč) instinktem psím (a) opičím zjevem
bůh Enlil z hor sestoupit nechal.

Z období zmatků po konci vlády staroakkadské dynastie Sargonovců se z historické temnoty vynořují vládci jménem Dudu (2189–2169 př. Kr.), Šu-Turul (2168–2154 př. Kr.) a snad i Ilulu, kteří jsou doloženi několika vlastními strohými královskými nápisy, v nichž sami sebe označují za „(mocného) krále Akkadu“.⁹⁰

Následující IV. dynastie z města Uruku je v Sumerském královském seznamu zastoupena pěti panovníky, z nichž čtyři (s výjimkou Puzur-ilho) jsou známi prostřednictvím krátkých autentických nápisů.⁹¹ Od Utu-chegala, jediného představitele V. dynastie z města Uruku, je odděluje více než stoletá časová mezera nadvlády Gutejců. Je však více než pravděpodobné, že všichni tito panovníci tvořili jedinou souvislou linii a že dobu jejich vlády je třeba umístit do pozdních časů gutejského panství, neboť jak uvidíme, byl to právě Utu-chegal, jenž zvítězil nad posledním gutejským králem Tiriganem a zasloužil se o porážku nevitáných vetřelců.

Dynastie gutejských panovníků patří vedle první popotopní dynastie z města Kiše k těm nejpočetnějším. Podle závěrečného shrnutí čítala jedenadvacet králů, z nichž první, bezejmenný, bývá ztotožňován s jistým Erridu-pizirem, od něhož se dochovala starobabylónská kopie jeho tří nápisů na sochách. Jméno druhého je sporné; může být čteno Imta'a (a chápáno jako jméno vlastní), nebo příslušná skupina klínopisných znaků může být čtena ni₂-ta-a a překládána jako „(vojsko si) samo (vládlo)“. Z množství ostatních gutejských vládců, jejichž jména jsou v Sumerském

⁹⁰ Frayne 1993, 209–218.

⁹¹ Frayne 1993, 274–279.

královském seznamu doložena, se vlastní nápis dochoval pouze od krále jménem Lá-arábu(m); Jarlagan(da), Si'u(m) a Tirigan jsou pak zmiňováni v nápisech jiných vládců a hodnostářů.⁹²

Definitivní konec gutejskému panství přivodil, jak jsme se již zmínili, jediný panovník V. dynastie z města Uruku, jenž jejich porážku vylíčil v textu nesporné literární hodnoty nazývaném „Utu-chegalovo vítězství“⁹³ nápise, jenž snad byl původně umístěn na jakémsi památníku vztyčeném pravděpodobně ve městě Nippuru. Tři kopie tohoto Utu-chegalova nápisu se dochovaly na tabulkách pocházejících ze starobabylónského období.

- Bůh Enlil, (aby) Gutejce (zničil), zubatého hada z hor,
jenž pozvedl se proti bohům,
jenž království Sumeru do hor odnesl,
Sumer špatností naplnil,
5 muži choť jeho odňal,
rodiči děcko jeho odňal,
špatnost a násilí v zemi nastolil,
Enlil, král zemí všech,
aby vymazal jejich jméno,
10 Utu-chegala, muže mocného, krále Uruku,
krále čtyř světových stran, krále, jehož výrok je neměnný,
Enlil, král zemí všech, pověřil.
(Utu-chegal) k Inanně, paní své, se vydal, modle se k ní:
„Paní má, lve bojující, jež s horami se střetáš,
15 Enlil mne [pověřil,] abych navrátil království do Sumeru.
Pomoc[níci] budíž mou!
Vojsko nepřátel táboří (všude),
Tiri[gan,] král Gutejců,
ústí ..., nikdo nevychází,
20 na obou březích Tigridu usadil se.

⁹² Frayne 1993, 219–230.

⁹³ <<http://etcs1.orient.ox.ac.uk/>> The victory of Utu-hegal. Viz též: Frayne 1993, 283–293.

- V dolním Sumeru obsadil pole,
v horní zemi stezky zahradil.
Na cestách země roste dlouhá tráva.“
Král Enlilem silou obdařený,
35 Inanniným svatým srdcem vyvolený,
Utu-chegal, mocný muž, z Uruku se vydal na pochod,
u chrámu boha Išкура se utábořil(?).
Synům svého města pravil:
„Gutejce Enlil mi vydal, paní má, Inanna, je mou pomocnicí.
30 Dumuzi'ama'ušumgalanna pravil: „Je to mé poslání.“
Gilgameš, syn bohyně Ninsumuny, za dozorce mi ho dal.“
Synové Uruku a synové Kulabu se radovali,
město jeho jak jeden muž stulo za ním.
Vojsko přehlédli a seřadili.
35 (Když) od chrámu Išкуроva se vydal na pochod,
čtvrtého dne v Nagšu u kanálu Surungal⁹⁴ se utábořil(?)
(a) pátého dne u svatyně Ili-tappé se utábořil(?).
Ur-Ninazua (a) Nabi-Enlila, velitele Tírganovy,
již byli do Sumeru co poslové vysláni, zajal a ruce jim
vložil do klády.
40 (Když) od svatyně Ili-tappé se vydal na pochod,
šestého dne se na místě (zvaném) Karkara utábořil(?).
K Išкуроvi se vydal, modle se k němu:
„Iškure, Enlil mi zbraně [dal,] budiž mým pomocníkem!“
Uprostřed noci [...] se [zvedl,]
45 a nad Adabem
k vycházejícímu Utuovi [se vydal, modle] se k němu:
„Utu, Gutejce Enlil mi vydal, budiž mým pomocníkem!“
Na onom místě za (zády) Gutejců uchystal léčku(?),
vojsko (tam) přivedl.
50 Utu-chegal, mocný muž, velitele jejich obklíčil.
Tenkrát Tírgan, král Gutejců, samotěn uprchl pěšky.
V Dabrum, místě jemu věrném, kam uprchl, bylo bezpečno.

⁹⁴ Varianta: na břehu kanálu Surungal

- Lidé z Dabrum (však) věděli, že Utu-chegal
je král, silou Enlilem obdařený.
55 Tírganu nepropustili.
Posel Utu-chegalův Tírganu a choť (a) děti jeho v Dabrum
zajal.
Ruce mu vložil do klády (a) zavázal oči.
Utu-chegal před bohem Utuem u nohou svých ležet ho
nechal, vloživ mu nohu na krk.
Gutejce, zubatého hada z hor,
60 z dřer (vodu) pít nechal [...]
[...] vlečnou loď ...
Království navrátil do Sumeru.

Ani Utu-chegal se podle „Kroniky“ chrámu Esagil (vizs. 107) nevyvaroval bezbožných a hanebných skutků, a proto byl bohy ztrestán nedůstojnou smrtí („řeka tělo jeho odnesla“). A jeden z věštebných výroků historických omin o něm říká: „... znamení Utu-chegala, rybáře, jehož při (stavbě) říční přehrady [hromada hlí]ny zavalila, a on zemřel.“⁹⁵

Zakladatelem slavné a mocné III. dynastie z města Uru se stal Ur-Namma (2112–2095 př. Kr.), zřejmě Utu-chegalův zeť a nejvyšší velitel a správce města Uru,⁹⁶ jenž svému příbuznému pravděpodobně vypověděl poslušnost a sám nakonec postupně ovládl velkou část území Sumeru a Akkadu. Největšího rozkvětu ovšem dosáhl stát III. dynastie z Uru za vlády Ur-Nammova syna Šulgiho (2094–2047 př. Kr.), jenž se stal skutečným tvůrcem tohoto centralizovaného a byrokraticky řízeného státního útvaru a jemuž se podařilo posunout jeho hranice i do východních oblastí mezi řekou Tigridem a pohořím Zagros. Po jeho téměř padesátileté vládě se na trůnu vystřídali ještě jeho syn Amar-Su'en (Amar-Sín, 2046–2038 př. Kr.), vnuk Šu-Su'en (Šú-Sín, 2037–2029 př. Kr.) a pravnuček Ibbi-Su'en (Ibbi-Sín, 2028–2004 př. Kr.). Urský stát se

⁹⁵ Reiner 1974, 260.

⁹⁶ Sollberger – Kupper 1971, 133.

intelektuální nippurské elity, že každá vláda, jež se znelíbí Enlilovi a ostatním bohům sumerského panteonu pro svoji nabubřelou pýchu, musí zaniknout a že nikoli setrvalost, ale ustavičná násilná změna politické moci je hlavním principem dějin.¹⁰⁷

Na základě posledních objevů se však zdá, že všechny tyto teorie budou muset být alespoň částečně revidovány, neboť v roce 2003 byl zveřejněn rukopis Sumerského královského seznamu, který pochází z doby III. dynastie z Uru.¹⁰⁸ Paleografická kritéria svědčí pro to, že byl zapsán pravděpodobně po dvacátém roce Šulgiho vlády, neboť končí právě jeho jménem a přáním dlouhých dnů jeho života. Samotný rukopis pochází nejspíše z města Adabu nebo jeho závislých území.

Obsahuje, pokud je z něho vyvozená rekonstrukce správná, soupis měst a v nich vládnoucích dynastií v pořadí: Kiš, [Uruk], Akkad, Uruk, Gutejci, Adab, Uruk a Ur, tedy velmi redukovanou podobu textu Sumerského královského seznamu známého z pozdějších rukopisů. Tímto svým líčením průběhu dějinných událostí je velmi blízký citované úvodní části sumerské literární skladby „Prokletí Akkadu“, která rovněž zmiňuje pouze Kiš, Uruk a Akkad jako jediná města, která se v nejstarších časech postupně dělila o vládu. Je jen těžko představitelné, že za vlády Šulgiho by vznikl text, který věnuje tak velikou pozornost Kiši, Uruk zmiňuje jen okrajově a předcházející urské dynastie nezmiňuje vůbec. Ze stejných důvodů nepřipadá v úvahu ani vláda Utu-chegala z Uruku. Z toho potom vyplývá, že nejstarší podoba Sumerského královského seznamu mohla vzniknout pouze v době vlády dynastie z Akkadu, pravděpodobně za panování jejího zakladatele Sargona Akkadského (2334 až 2279 př. Kr.), jenž se stal prvním skutečným sjednotitelem do té doby rozdrobených sumerských městských států a tvůrcem prvního centralizovaného státního útvaru na území Mezopotámie.¹⁰⁹

¹⁰⁷ Steiner 1992.

¹⁰⁸ Steinkeller 2003.

¹⁰⁹ Viz též Glassner 2005a, jenž zde datuje vznik nejstarší podoby Sumerského královského seznamu do období vlády Narám-Sínovy či Šar-kalli-Sarriho a chápe ho jako výraz snahy o posvěcení dědičné monarchie.

Tato nejstarší podoba byla o něco později doplněna o další akkadské vládce, vládce IV. dynastie z Uruku a gutejské panovníky, z nichž poslední byl Tirigan. K těmto doplněním došlo nejspíše za vlády Utu-chegala z Uruku. Dochovaný urský rukopis je potom lokální verzí Sumerského královského seznamu z Adabu z časů počátku III. dynastie urské, která byla doplněna o dynastii z Adabu, za jejíhož posledního představitele je označen jmenovaný Tirigan, a první dva vládce III. dynastie z Uru, Ur-Nammu a Šulgiho.

Sumerský královský seznam posléze procházel dalšími změnami v časech III. urské dynastie, kdy byl zřejmě doplněn o dávne urské panovníky a dynastie okrajových území, které vymezovaly hranice urského státu. Konečné podoby se mu však zřejmě dostalo až za časů panování králů I. dynastie z Isinu.

SUMERSKÝ KRÁLOVSKÝ SEZNAM¹¹⁰

(WB)

Když království sestoupilo z nebes, (to) království bylo v Eridu. V Eridu Alulim byl králem (a) vládl 28 800 let. (5) Alalgar vládl 36 000 let. Dva králové vládli 64 800 let. Eridu padlo (a) jeho království do Bad-tibiry (10) bylo přeneseno.

V Bad-tibiře Enmenluanna vládl 43 200 let. Enmengalanna vládl 28 800 let. (15) Dumuzi, pastýř, vládl 36 000 let. Tři králové vládli 108 000 let. Bad-tibira padla(!) (a) její království do Laraku bylo přeneseno.

(20) V Laraku Ensipazianna vládl 28 800 let. Jeden král vládl 28 800 let. Larak padl(!) (25) (a) jeho království do Sipparu bylo přeneseno.

V Sipparu Enmenduranna byl králem (a) vládl 21 000 let. Jeden král vládl 21 000 let. (30) Sippar padl(!) (a) jeho království do Šuruppaku bylo přeneseno.

¹¹⁰ Textová edice: Civil 1961; Finkelstein 1963; George 2011, 204–205; Hallo 1963; Jacobsen 1939, 69–127; Klein 1991; Klein 2008; Kraus 1952; Langdon

V Šuruppaku Ubara-Tutu byl králem (a) vládl 18 600 let. Jeden král (35) vládl 18 600 let.

V pěti městech osm králů vládlo 241 200 let. Přehnal se potopa.

(UCBC 9-1819)¹¹¹

[Alulim] vládl 36 000 let. [Alalga]r vládl 10 800 let. Eridu bylo zničeno (a) jeho království do Bad-tibiry bylo přeneseno.

V Bad-tibiře Ammeluanna (5) vládl 36 000 let. Ensipazianna vládl 43 200 let. Dumuzi, pastýř, vládl 36 000 let. Bad-tibira byla zničena (a) její království do Sipparu bylo přeneseno.

(10) V Sipparu Enmeduranki vládl 6000 let. Sippar byl zničen (a) jeho království [do Šuruppaku] bylo přeneseno.

[V Šuruppaku Ubara-Tutu (15) vládl ... let. Ziusudra, syn Ubara-Tutuův, vládl 18 000[... let.]

(Ni. 3195)¹¹²

[...] Eridu bylo zničeno (a) jeho království(?) do [Lara]ku bylo přeneseno.

Enmegalanna vládl [...] let. Ensipazianna [vládl ...] let. Larak byl zničen (a) jeho království(?) do [Bad-tibiry] bylo přeneseno.

Dumuzi [vládl ...] let. [...]

1923, Pl. I-IV; Michalowski 1983; Nissen 1965; Peterson 2008; Vincente 1995; Wilcke 1987. Překlady: Glassner 1993, 137–142; Glassner 2004, 117–127; Römer 1984. Studie: Edzard 1980–83b; Lukács – Végső 1975; Marchesi 2010; Rowton 1960; Steiner 1988; Steiner 1992; Wilcke 1988; Wilcke 1989; Wilcke 2001; Young 1988. Viz též: <<http://etcsl.orinst.ox.ac.uk/>> a <<http://www.livius.org/cg-cm/chronicles/chron00.html>> The Sumerian King List.

¹¹¹ Ze starověkého Tutubu (Chafadží) pochází fragment starobabylónské tabulky (UCBC 9-1819; Finkelstein 1963), jež zaznamenává poněkud jinou následnost předpotopních panovníků, odlišnou délku jejich vlády i pořadí jednotlivých měst.

¹¹² Dalším textem obsahujícím varianty předpotopní části Sumerského královského seznamu je drobný fragment Ni. 3195 (Kraus 1952, 31–33) z Nippuru.

(W-B. 62)¹¹³

[A]lulim (vládl) 67 200 let. [A]lalgar (vládl) 72 000 let. (To byli) [dva] králové z Ku'ary.

[...]kidunnu ... (vládl) 72 000 let. [...]limma (vládl) 21 600 let. [...] ... (To byli) [dva] králové z Larsy.

[Dumu]zi, pastýř, (vládl) 28 800 let. [Enm]enluanna (vládl) 21 600 let. (To byli) dva králové z Bad-tibiry.

[E]nsipazianna (vládl) 36 000 let. (To byl) jeden král z Laraku.

Enmeduranna (vládl) 72 000 let. (To byl) jeden král ze Sipparu.

Šuruppak, syn Ubara-Tutuův, (vládl) 28 800 let. Ziusudra, syn Šuruppakův, (vládl) 36 000 let. (To byli) dva králové ze Šuruppaku.

(Toto jsou) králové (z časů) před potopou.

(MS 2855)¹¹⁴

Království bylo (v) Eridu. Aluli[m] vládl 28 800 let. Elalgar [vládl] 43 200 let. Eridu padlo (a) království do (5) Bad-tibiry bylo přeneseno.

Ammeluanna byl králem (a) vládl 36 000 let. Enmegalanna vládl 28 800 let. Dumuzi vládl 28 800 let. (10) Bad-tibira padla (a) království do L[araku] bylo přeneseno.]

Ensipazi[anna] byl králem (a) vládl 13 800 let. Larak p[adl] (a) (15) království do Sipparu [bylo přeneseno.]

Meduranki vládl 7200 let. Sippar padl (a) království do Šuruppaku bylo přene[seno.]

¹¹³ Ještě jinou podobu předpotopní části Sumerského královského seznamu obsahuje drobná tabulka neznámého původu uložená v Ashmoleově muzeu v Oxfordu (W-B. 62; Langdon 1923, Pl. VI).

¹¹⁴ Dále je tu ještě drobná, nedávno zveřejněná tabulka ze starobabylónského období, uložená v Schoyenově sbírce rukopisů (MS 2855; George 2011, 199–200), která rovněž obsahuje text předpotopní části Sumerského královského seznamu. Viz též <<http://www.schoyencollection.com/history/Sumerian.html>>.

Ubara-Tutu vládl 36 000 let.

(20) Celkem osm králů ... vládlo 222 600 let. ... jako tamaryšek. Nápis [jeho,] (25) jenž pro [...] a [...] předčítat nepřestávej.

(Karpeles)¹¹⁵

Království bylo (v) Eridu. Alulim vládl 28 800 let. Elalgar vládl 43 200 let. Eridu padlo (a) království do (5) Bad-tibiry bylo přeneseno.

V Bad-tibiře král [Am/En]menluanna vládl 36 000 let. Enmegalanna vládl 28 800 let. Dumuzi vládl 28 800 let. (10) Bad-tibira padla (a) království do Laraku bylo přeneseno.

(V) Laraku král Ensipazianna vládl 13 800 let. (15) Larak padl (a) království do Sipparu bylo přeneseno.

(V) Sipparu král [M]eduranki vládl 7200 let. [Si]ppar padl (a) (20) království do Šuruppaku bylo přeneseno.

(V) Šuruppaku král Ubara-Tutu vládl 36 000 let. Šuruppak padl.

(25) Celkem osm králů (v) pěti jednotlivých měs[tech] dohromady (vládlo) 222 600 let. [Snes]a(?) se potopa; král zmizel.

(MS 3175)¹¹⁶

Když království sestoupilo z nebes, (to) království bylo (v) Eridu. (V) Eridu Alulim byl králem (a) vládl 28 800 let. (5) Alalgar byl králem (a) vládl 36 000 let. Dva králové vládli 64 800 let. Eridu padlo (a) jeho [krá]lovství do Bad-tibiry bylo přeneseno.

¹¹⁵ Další rukopis předpotopní části Sumerského královského seznamu se dochoval na malé podlouhlé tabulce ze starobabylónského období, která je dnes uložena v Karpelesově knihovně rukopisů v Santa Barbare v Kalifornii (George 2011, 201). Její text je téměř totožný s textem tabulky předcházející, liší se však zajímavou závěrečnou poznámkou.

¹¹⁶ Větší čtvercová tabulka pocházející ze starobabylónského období, která je uložena v Schøyenově sbírce rukopisů (MS 3175; George 2011, 202–203), obsahuje rovněž text předpotopní části Sumerského královského seznamu, na níž navazuje soupis prvních čtyř vládců první popotopní kišské dynastie. Tabulka je zřejmě dílem nějakého méně zkušeného žáka písařské školy.

(10) (V) Bad-tibiře Ammesipa'an[na] vládl 21 600 [let.] Ammegalanna byl králem (a) vládl 18 000 let. Dumuzi, pastýř, (15) vládl 36 000 let. Tři králové vládli 75 600 let. Bad-tibira padla (a) její království do Laraku bylo přeneseno.

(20) (V) Laraku Ensipazianna byl králem (a) vládl 21 600 let. Jeden král vládl 21 600 let. Larak padl (25) (a) jeho království do Sipparu bylo přeneseno.

(V) Sipparu Ammeduranna byl králem (a) vládl 18 000 let. Jeden král vládl 18 000 let. (30) Sippar [padl] (a) jeho království do Šuruppaku bylo pře[n]eseno.

(V) Šuruppaku Ubara-Tutu [byl krá]lem (a) [vládl] 20 400(?) let. Zifusudra byl králem (35) (a) vládl 36 000 let. Dva králové vládli 56 400 [let].

(V) pěti městech deset králů (40) [vládlo] 236 400 let. Přehnal se potopa.

Když se přehnal potopa (a) království z nebes sestoupilo, (to) království bylo v Kiši. (45) V Kiši Lugušurra byl králem (a) vládl 1200 let. Kullassina-bél vládl 840 let. Nanziz-littarkú (50) vládl 1200 let. Entarachanna vládl sedmkrát sedm let, 3 měsíce (a) 3 a půl dne.¹¹⁷

¹¹⁷ Text velmi podobný úvodní předpotopní části Sumerského královského seznamu obsahuje i drobný fragment N 3514 (Peterson 2008), uložený v Univerzitním muzeu ve Filadelfii. Tento rukopis pocházející z pozdního starobabylónského období z města Nippuru je však zřejmě spíše duplikátem chybějící části sumerského mýtu o potopě (Prosecky 2010c, 316–319), vyjmenovávající předpotopní vládce a jejich dynastie, ličící rozhodnutí bohů vyhladit z povrchu zemského pokolení lidské a popisující důvody, které je k tomuto neblahému předsevzetí vedly. Mohl by však být i duplikátem tzv. Dynastické kroniky, o níž budeme hovořit dále (viz s. 98).
[...] král Šuruppa[k ...] král [vládl] 36 000 let. [...] král vládl] 43 200 let. [...] tyto dva králové vládli 79 200 let. (5') [...] tyto králové [vládli] 360 000 let. [...] nenávist [...] aby (své) přání vyjádřili, radili se. [...] rozhodnutí [...] všechno [...] (10') [...] rozhodnutí provést [...]

(WB a další rukopisy)

(40) Když se přehnala potopa (a) království z nebes sestoupilo, (to) království bylo v Kiši.¹¹⁸ V Kiši Gušur byl králem (45) (a) vládl 1200 let.¹¹⁹ Kullassina-bél vládl 960¹²⁰ let. Nangiš-lišma vládl 670¹²¹ let. (50) Entarachanna vládl 2940 let, 3 měsíce (a) 3 a půl dne. Bábum vládl 300 let. Pú'annum vládl 840¹²² let. (55) Kalibum vládl 960¹²³ let. Kalúnum vládl 840¹²⁴ let. Zuqaqip vládl 900¹²⁵ let. (60) Atab¹²⁶ vládl 600¹²⁷ let. Mašda, syn Atabův, vládl 840¹²⁸ let.¹²⁹ Arwium, syn Mašdův,¹³⁰ vládl 720 let. Etana, pastýř, jenž na nebesa (65) vystoupil (a) všechny země sjednotil, se stal králem (a) vládl 1500¹³¹ let. Balích, syn Etanův, (70) vládl 400¹³² let. Enmenunna vládl 660¹³³ let. Melem-Kiš, syn Enmenunnův, vládl 900 let. 1560 let (trvala) dynastie Enmenunnova.¹³⁴ Barsalnunna, syn Enmenunnův,¹³⁵ (75) vládl 1200 let. Samug, syn Barsalnunnův, vládl 140 let. Tizqár, syn Samugův, vládl 305 let. 1620 let (trvala) dynastie Barsalnunnova.¹³⁶ (80) Ilkú

¹¹⁸ Varianta textu z Nippuru: (Když) království z nebes sestoupilo, (to) království bylo v Kiši.

¹¹⁹ Varianta textu z Nippuru: V Kiši Gušur vládl 1200 let.

¹²⁰ Varianta textů z Nippuru: 900

¹²¹ Varianta textu z Nippuru: 1800

¹²² Varianta textu z Nippuru: 240

¹²³ Varianta textu z Nippuru: 900

¹²⁴ Varianta textů z Nippuru a Sús: 900

¹²⁵ Varianta textu z Nippuru: 840; varianta textu ze Sús: 600

¹²⁶ Varianta textů z Nippuru: Aba, Atabba

¹²⁷ Varianta textu z Nippuru: 900

¹²⁸ Varianta textu ze Sús: 720

¹²⁹ Texty z Nippuru vyjmenovávají panovníky v pořadí: Atab, Mašda, Kalúnum, Zuqaqip; resp. [...] Atabba, Kalúnum, Zuqaqip.

¹³⁰ Varianta textu z Nippuru: Arbum, syn nevolníka,

¹³¹ Varianta textu z Nippuru: 635

¹³² Varianta textů z Nippuru a Sús: 410

¹³³ Varianta textu z Nippuru: 621

¹³⁴ Věta doplněna v textu z Nippuru.

¹³⁵ Varianta textů z Nippuru: Barsalnunna

¹³⁶ Věta doplněna v textu z Nippuru.

vládl 900¹³⁷ let. Ilta-šadúm vládl 1200 let. Enmenbaragesi, jenž zbraně elamské země (85) zlomil, byl králem (a) vládl 900 let. Agga, syn Enmenbaragesiho, vládl 625 let. 1525 let (trvala) [dynastie] Enmebara[gesiho].¹³⁸

(90) Dvacet tři králové vládli 24 510 let, 3 měsíce (a) 3 a půl dne. Kiš byla sražena zbraní¹³⁹ (a) její království bylo přeneseno do Eanny.

(95) V Eanně Meskiaggašer, syn (boha) Utua, byl pánem (a) králem (a) vládl 324¹⁴⁰ roky. Meskiaggašer (100) vstoupil do moře (a) zmizel. Enmerkar, syn Meskiaggašerův, král Uruku, jenž Uruk vystavěl, (105) byl králem (a) vládl 420¹⁴¹ let. 745 let (trvala) [dynastie] Meskiaggašerova.¹⁴² Pánem byl Lugal-SI.NAM. SAR (a) vládl [...] 5 let.¹⁴³ Lugalbanda, pastýř, vládl 1200 let. Dumuzi, rybář, (110) jehož městem byla Ku'ara, vládl 100¹⁴⁴ let. Ten, jenž z rukou Enmebaragesiho kofist sebral,¹⁴⁵ Gilgameš, jehož otcem byl přízrak, pán Kulabu, byl králem¹⁴⁶ (115) (a) vládl 126 let. Ur-Nungal, Gilgamešův syn, vládl 30 let. Udul-kalama, (120) syn Ur-Nungalův,¹⁴⁷ vládl 15 let. Lá-ba'šum vládl 9 let. Ennuntarachanna (125) vládl 8 let. Mesche, kovář, vládl 36 let. Melem-anna¹⁴⁸ vládl 6¹⁴⁹ let. Lugal-kitun(?) vládl 36¹⁵⁰ let.

¹³⁷ Varianta textu z Nippuru: 1500

¹³⁸ Věta doplněna v textu z Nippuru.

¹³⁹ Varianta textu z Isinu: [Kiš] padla

¹⁴⁰ Varianta textu z Nippuru: 325

¹⁴¹ Varianta textu z Tell Lejlánu: [...]900

¹⁴² Věta doplněna v textu z Nippuru.

¹⁴³ Věta doplněna v textu z Tell Lejlánu.

¹⁴⁴ Varianta textu z Tell Lejlánu: 110

¹⁴⁵ Věta doplněna v textu z Nippuru.

¹⁴⁶ Titul doplněn v textu z Nippuru.

¹⁴⁷ Varianta textu ze Sús: Ur-lugalův

¹⁴⁸ Varianta textu ze Sús: Tikuf[...]

¹⁴⁹ Varianta textu ze Sús: 900

¹⁵⁰ Varianta textu ze Sús: 420; varianta textu ze Schöyenovy sbírky: 6

(130) Dvanáct králů vládlo 2310¹⁵¹ let. Uruk byl sražen zbraní (a) jeho království bylo přeneseno do Uru.

V Uru (135) Mesannepada byl králem (a) vládl 80¹⁵² let. Meskiag-Nanna,¹⁵³ syn Mesannepadův, byl králem (140) (a) vládl 36¹⁵⁴ let. Elulu vládl 25 let. Balulu vládl 36 let.

Čtyři králové vládli 171 rok. (145) Ur byl sražen [zbraní] (a) [jeho] království [bylo přeneseno do] Awanu.¹⁵⁵

[V] Awanu [... byl králem (150) (a) vládl ... let. ... (a) vládl ...] let. Kul[... vládl] 36 let.

(155) Tři [králové vládli] 356 let. Awan byl sražen zbraní (a) jeho království bylo přeneseno do Kiše.

(160) V Kiši Susudda, valchář, byl králem (a) vládl 201[...] let. Dadasig vládl 81 rok. Mamagal, lodník, (165) vládl 360¹⁵⁶ let. Kalbum, syn Magalgalův,¹⁵⁷ vládl 195¹⁵⁸ let. TÚG-e vládl 360 let. (170) Mennunna, syn TÚG-eův,¹⁵⁹ vládl 180 let. Ibbi-Su'en vládl 280 let. Lugalmu vládl 360¹⁶⁰ let.¹⁶¹

Osm králů (175) vládlo 3195¹⁶² let. Kiš byla sražena zbraní (a) její království bylo přeneseno do Chamazi.

¹⁵¹ Varianta textu ze Sús: 3588; varianta textu ze Schoyenovy sbírky: 2311

¹⁵² Varianta textu ze Schoyenovy sbírky: 140

¹⁵³ Varianta textu z Nippuru a varianta textu ze Schoyenovy sbírky: Meskiag-nunna

¹⁵⁴ Varianta textu z Nippuru a varianta textu ze Schoyenovy sbírky: 30

¹⁵⁵ Varianta textu z Nippuru: Království Uru [bylo přeneseno do] Aw[anu].

¹⁵⁶ Varianta textu z Nippuru: 420

¹⁵⁷ Varianta textu z Nippuru: Mamagalův

¹⁵⁸ Varianta textu z Nippuru: 132

¹⁵⁹ Filiace doplněna v textu z Nippuru.

¹⁶⁰ Varianta textu z Nippuru a varianta textu ze Schoyenovy sbírky: 420

¹⁶¹ Texty z Nippuru, Tell Lejlánu a Schoyenovy sbírky vyjmenovávají panovníky v pořadí: Lugalmu, Ibbi-Su'en

¹⁶² Varianta textu z Nippuru: 3792

V Chamazi Chadaniš (180) byl králem (a) vládl 360¹⁶³ let. Jeden král vládl 360¹⁶⁴ let. Chamazi bylo sraženo zbraní (185) (a) jeho království bylo přeneseno do Uruku.¹⁶⁵

V Uruku Enšakušanna byl králem (a) vládl 60 let. Lugal-ure¹⁶⁶ vládl 120 let. Argandea vládl 7 let.

(190) Tři králové vládli 187 let. Uruk byl sražen zbraní¹⁶⁷ (a) jeho království [bylo přeneseno do] Uru.

V Uru byl Nanni králem (195) (a) vládl 120[...]¹⁶⁸ let. Meskiag-Nanna, syn Nanniho, vládl 48(?) let. [... syn ...] (200) vládl 2 roky.

Tři králové vládli 582¹⁶⁹ roky.¹⁷⁰ Ur byl sražen zbraní¹⁷¹ ¹⁷² (a) jeho království bylo přeneseno do Adabu.

(205) V Adabu Lugalannemundu byl králem (a) vládl 90 let. Jeden král vládl 90 let. Adab byl sražen¹⁷³ zbraní (210) (a) jeho království bylo přeneseno do Mari.

V Mari AN.BU byl králem (a) vládl 30¹⁷⁴ let. AN.BA, syn AN.BUův, vládl 17¹⁷⁵ let. (215) Bazi, koželuh, vládl 30 let.

¹⁶³ Varianta textu ze Schoyenovy sbírky: 7 nebo 420

¹⁶⁴ Varianta textu ze Schoyenovy sbírky: 7 nebo 420

¹⁶⁵ Varianta textu z Nippuru: (a) království se podruhé vrátilo do [Uruku.]

¹⁶⁶ Varianta textu z Nippuru: Lugal-kiníše-[dudu]

¹⁶⁷ Varianta textu z Tell Lejlánu: zničen

¹⁶⁸ Varianta textu z Isinu: [...]54

¹⁶⁹ Varianta textu z Tell Lejlánu: 578

¹⁷⁰ Varianta textu neznámého původu: Dva králové vládli 120[...] let.

¹⁷¹ Varianta textu z Tell Lejlánu: zničen

¹⁷² V textech z Isinu, Nippuru a Tell Lejlánu druhá dynastie z Uru předchází druhou dynastii z Uruku.

¹⁷³ Varianta textu z Tell Lejlánu: zničen

¹⁷⁴ Varianta textu z Tell Lejlánu: 90

¹⁷⁵ Varianta textu z Tell Lejlánu: 7

Zizi, valcháf, vládl 20 let. Lim-ér, kněz pomazaný, vládl 30 let. Šarrum-íter vládl 9¹⁷⁶ let.

Šest králů (220) vládlo 136¹⁷⁷ let. Mari bylo sraženo [zbraní]¹⁷⁸ (a) jeho království bylo přeneseno do Kiše.

V Kiši Ku-Baba, (225) hospodská, jež základy Kiše upevnila, byla královnou (a) vládla 100 let.

Jedna královna vládla 100 let. (230) Kiš byla sražena [zbraní]¹⁷⁹ (a) její království bylo přeneseno do Akšaku.

V Akšaku Unzi byl králem (a) vládl 30 let. Undalulu vládl 6¹⁸⁰ let. (235) Urur vládl 6 let. Puzur-Nirach vládl 20 let. Išu-II vládl 24 roky. Šú-Su'en, syn Išu-II, vládl 7¹⁸¹ let.

Šest¹⁸² králů (240) vládlo 99¹⁸³ let. Akšak byl sražen zbraní¹⁸⁴ (a) jeho království bylo přeneseno do Kiše.¹⁸⁵

V Kiši Puzur-Su'en, (245) syn Ku-Baby, byl králem (a) vládl 25 let. Ur-Zababa, syn Puzur-Su'enův, vládl 400¹⁸⁶ let. 131 rok (trvala) dynastie Ku-Baby,¹⁸⁷ (250) Zimudar¹⁸⁸ vládl 30¹⁸⁹ let.

¹⁷⁶ Varianta textu z Tell Lejlánu: 7

¹⁷⁷ Varianta textu z Tell Lejlánu: 184

¹⁷⁸ Varianta textu z Tell Lejlánu: zničeno

¹⁷⁹ Varianta textu z Tell Lejlánu: zničena

¹⁸⁰ Varianta textu z Nippuru: 12

¹⁸¹ Varianta textu ze Sús: 24

¹⁸² Varianta textu z Isinu: Pět

¹⁸³ Varianta textu ze Sús: 116; varianta textu z Isinu: 87

¹⁸⁴ Varianta textu ze Sipparu: Dynastie Akšaku byla vyměněna

¹⁸⁵ Text z Isinu umísťuje dynastii z Akšaku za třetí a čtvrtou dynastii z Kiše.

Texty ze Sipparu a Sús umísťují dynastii z Akšaku před třetí a čtvrtou dynastii z Kiše. Viz poznámku 200.

¹⁸⁶ Varianta textu z Nippuru: 6 a 360; varianta textu z Isinu: 4[...]

¹⁸⁷ Věta doplněna v textu z Nippuru.

¹⁸⁸ Varianta textu z Tell Lejlánu: Zigu-iake

¹⁸⁹ Varianta textu z Isinu: 30[...]

Úši-watar, syn Zimudarův,¹⁹⁰ vládl 7¹⁹¹ let. Ištar-mutí vládl 11¹⁹² let. Išme-Šamaš vládl 11 let. Šú-ilišu vládl 15 let.¹⁹³ Nannija, kameník,¹⁹⁴ vládl 7¹⁹⁵ let.

(255) Sedm¹⁹⁶ králů vládlo 491¹⁹⁷ rok. Kiš byla sražena zbraní¹⁹⁸ (a) její království bylo přeneseno do Uruku.^{199 200}

V Uruku Lugalzagesi (260) byl králem (a) vládl 25²⁰¹ let.

Jeden král vládl 25²⁰² let. Uruk byl sražen zbraní^{203 204} (a) jeho království (265) bylo přeneseno do Akkadu.

V Akkadu Šarru-kín, jehož otec byl zahradník, šenk Ur-Zababův, král Akkadu, jenž Akkad (270) zbudoval, byl králem (a) vládl 56²⁰⁵ let. Rímuš, syn Šarru-kínův, vládl 9²⁰⁶ let. Man-ištušu, (275) starší bratr Rímušův, syn Šarru-kínův, vládl 15²⁰⁷ let. Narám-Su'en, syn Man-ištu[šuův,] (280) vládl 56 let. Šar-kali-šarrí, syn Narám-Su'enův, vládl 25²⁰⁸ let. 157 let (trvala) [dynastie]

¹⁹⁰ Varianta textu z Tell Lejlánu: Zigu-iakeúv

¹⁹¹ Varianta textu ze Sipparu: 6

¹⁹² Varianta textu ze Sús: 17(?)

¹⁹³ Věta doplněna v textu ze Sús.

¹⁹⁴ Varianta textu ze Sús: Zimudar; varianta textu z Isinu: Beli[...]

¹⁹⁵ Varianta textu ze Sipparu: 3

¹⁹⁶ Varianta textu ze Sipparu: Osm

¹⁹⁷ Varianta textu ze Sús: 485; varianta textu ze Sipparu: 586

¹⁹⁸ Varianta textu ze Sipparu: Dynastie Kiše byla vyměněna

¹⁹⁹ Varianta textu z Nippuru: (a) království se [početí vrátilo] do Uruku.

²⁰⁰ Texty z Isinu, Sipparu, Sús a pravděpodobně i Nippuru uvádějí třetí a čtvrtou dynastii z Kiše jako jednu dynastii.

²⁰¹ Varianta textu z Nippuru: 34

²⁰² Varianta textu z Nippuru: 34

²⁰³ Varianta textu ze Sipparu: Dynastie Uruku byla vyměněna

²⁰⁴ Text z Isinu opomíjí třetí dynastii z Uruku.

²⁰⁵ Varianta textu z Nippuru: 55; varianta textu z Tell Lejlánu: 54

²⁰⁶ Varianta textu z Isinu a Tell Lejlánu: 7; varianta textu z Nippuru: 15

²⁰⁷ Varianta textu z Nippuru: 7

²⁰⁸ Varianta textu z Nippuru: 24

Šarru-kínova.²⁰⁹ Kdo byl králem, kdo nebyl králem?²¹⁰ (285) Irgigi²¹¹ byl králem; Imi byl králem; Nanum byl králem;²¹² Ilulu byl králem? Ti čtyři vládli 3 roky. (290) Dudu vládli 21 rok. Šú-Turul, syn Duduův, vládli 15²¹³ let.

Jedenáct²¹⁴ králů vládlo 181²¹⁵ rok. (295) Akkad byl sražen zbraní²¹⁶ (a) jeho království bylo přeneseno do Uruku.

V Uruku Ur-nigina byl králem (a) vládli 7²¹⁷ let. Ur-gigira, syn Ur-niginův, (300) vládli 6²¹⁸ let. Kuda vládli 6 let. Puzur-ili vládli 5²¹⁹ let. Ur-Utu vládli 6 let.²²⁰

Pět²²¹ králů vládlo 30²²² let. (305) Uruk byl sražen zbraní²²³ (a) jeho království na vojsko²²⁴ Guteců bylo přeneseno.

²⁰⁹ Věta doplněna v textu z Nippuru.

²¹⁰ Varianta textu ze Sús: Kdo byl králem, kdo opravdu byl králem?

²¹¹ Varianta textu z Nippuru: Irgigi

²¹² Texty z Nippuru a Sús vyjmenovávají panovníky v pořadí: Nanum, Imi.

²¹³ Varianta textu z Isinu: 18

²¹⁴ Varianta textu ze Sipparu: Dvanáct; varianta textů ze Sús (opomíjejí panovníky jménem Dudu a Šú-Turul): Devět

²¹⁵ Varianta textu ze Sipparu: 197; varianta textu ze Sús: 161; varianta dalšího textu ze Sús: 177

²¹⁶ Varianta textu ze Sipparu: Dynastie Akkadu byla vyměněna

²¹⁷ Varianta textů z Isinu a Sipparu: 3; varianta textu ze Sús: 15; varianta dalšího textu ze Sús: 30

²¹⁸ Varianta textu z Isinu: 7; varianta textu ze Sús: 15; varianta dalšího textu ze Sús: 7

²¹⁹ Varianta textu z Isinu: 20

²²⁰ Varianty textů ze Sús: Ur-Utu, syn Ur-gigirův, vládli 25 let. / Lugal-melem, syn Ur-gigirův, vládli 7 let.

²²¹ Varianta textu ze Sús (opomíjí panovníky jménem Kuda a Puzur-ili): Tři

²²² Varianta textu z Isinu: 43; varianta textů z Nippuru a Sipparu: 26; varianta textu ze Sús: 47

²²³ Varianta textu ze Sipparu: Dynastie Uruku byla vyměněna

²²⁴ Varianta textu ze Sús: do země

Vojsko²²⁵ Guteců mělo bezejmenného krále,²²⁶ (310) samo si po 3²²⁷ roky vládlo. (Potom) Inkišuš²²⁸ vládli 6²²⁹ let. Zarlagab vládli 6 let. Šulmé²³⁰ vládli 6 let. Silulumes²³¹ vládli 6²³² let. (315) Inimabakeš²³³ vládli 5²³⁴ let. Igeš'a'uš²³⁵ vládli 6²³⁶ let. Jarlagab vládli 15²³⁷ let. Ibate vládli 3 roky. Jarla²³⁸ vládli 3 roky. (320) Kurum²³⁹ vládli 1²⁴⁰ rok. Apil-kín vládli 3 roky. [Lá-a]rábum vládli 2 roky. Irarum vládli 2 roky. Ibránum vládli 1 rok. (325) Chablum vládli 2 roky. Puzur-Su'en, syn Chablumův, vládli 7 let. [Ja]rlaganda vládli 7 let. [Si]ju(?) vládli 7 let. [Tiri]gan vládli 40 dní.

(330) Jedenadvacet králů vládlo 124 [let] (a) 40 dní.²⁴¹ Vojsko Guteců bylo sraženo zbraní²⁴² (a) jeho království bylo přeneseno do Uruku.

(335) V Uruku Utu-chegal byl [králem] (a) vládli 427 let (a) [...] dní.²⁴³

²²⁵ Varianta textu ze Sús: Země

²²⁶ Varianta textu z Nippuru: nemělo krále

²²⁷ Varianta textu z Nippuru: 5

²²⁸ Varianta textu ze Sús: [...]gaba

²²⁹ Varianta textu z Nippuru: 7

²³⁰ Varianta textu z Nippuru: Jarlagaš

²³¹ Varianta textu z Nippuru: Silulu

²³² Varianta textu z Kiše: 7

²³³ Varianta textu z Nippuru: Duga

²³⁴ Varianta textu z Nippuru: 6

²³⁵ Varianta textu z Nippuru: Ilu-AN

²³⁶ Varianta textu z Nippuru: 3

²³⁷ Varianta textu z Nippuru: 5

²³⁸ Varianta textu z Nippuru: Jarlangab

²³⁹ Varianta textu z Nippuru: [...]bi

²⁴⁰ Varianta textu z Nippuru: 3

²⁴¹ Varianta textu z Nippuru: 25 let

²⁴² Varianta textu z Tell Lejlánu: zničeno

²⁴³ Varianta textu z Isinu: 26 let, [...]2 [měsíců] (a) 15 dní; varianta textu neznámého původu: 7 let, 6 měsíců (a) 15 dní; varianta textu z Tell Lejlánu: 7 let, 6 měsíců (a) 5 dní

Jeden král vládl 427 let (a) [...] dní.²⁴⁴ Uruk byl sražen zbraní (340) (a) jeho království bylo přeneseno do Uru.

V Uru Ur-Namma byl králem (a) vládl 18 let. Šulgi, syn Ur-Nammův, vládl 46²⁴⁵ let. (345) Amar-Su'en, syn Šulgiho, vládl 9²⁴⁶ let. Šú-Su'en, syn Amar-Su'enův, vládl 9²⁴⁷ let. Ibbi-Su'en, syn Šú-Su'enův, (350) vládl 24²⁴⁸ roky.

Čtyři²⁴⁹ králové vládli 108²⁵⁰ let. Ur byl sražen zbraní,²⁵¹ základy Su[meru] byly [vyrvány]²⁵² (a) jeho království bylo přeneseno do Isinu.

(355) V Isinu Išbi-Erra byl králem (a) vládl 33²⁵³ roky. Šú-ilišu, syn Išbi-Errův, vládl 20²⁵⁴ let. Iddin-Dagán, syn Šú-ilišuův (360) vládl 21²⁵⁵ rok. Išme-Dagán, syn Iddin-Dagánův, vládl 20²⁵⁶ let. Lipit-Ištar, syn Išme-Dagánův,²⁵⁷ vládl 11 let. (365) Ur-Ninurta, syn Iškurův – kéž léta hojnosti, dobrou vládu (a) sladký život prožívá²⁵⁸ – vládl 28 let. Búr-Sín, syn Ur-Ninurtův, vládl 21 rok. Lipit-Enlil, syn Búr-Sínův, vládl 5 let. (370) Erra-imiti vládl 8²⁵⁹ let.

²⁴⁴ Varianta textu neznámého původu: 7 let, 6 měsíců (a) 15 dní; varianta textu z Tell Lejlánu: 7 let, 6 měsíců (a) 5 dní

²⁴⁵ Varianta textů ze Sús a Tell Lejlánu: 48; varianta textu z Nippuru: 58

²⁴⁶ Varianta textu ze Sús: 25

²⁴⁷ Varianta textu z Nippuru: 7; varianta textu ze Sús: 20[...]; varianta dalšího textu ze Sús: 16

²⁴⁸ Varianta textů z Nippur a Sús: 25; varianta dalšího textu ze Sús: 15; varianta textu z Tell Lejlánu: 23(?)

²⁴⁹ Varianta textů neznámého původu, z Nippuru a Sús: Pět

²⁵⁰ Varianta textu z Nippuru: 117; varianta textu ze Sús: 120[...]; varianta dalšího textu ze Sús: 123

²⁵¹ Varianta textu z Nippuru: Dynastie Uru byla vyměněna

²⁵² Věta doplněna v textu ze Sús.

²⁵³ Varianta textu z Nippuru: 32

²⁵⁴ Varianta textu z Nippuru: 10; varianta textu ze Sús: 15

²⁵⁵ Varianta textu ze Sús: 25

²⁵⁶ Varianta textu z Nippuru: 18

²⁵⁷ Varianta textu z Nippuru: Iddin-Dagánův

²⁵⁸ Texty z Nippuru doplňují filiaci a požehnání.

²⁵⁹ Varianta textů z Nippuru a Tell Lejlánu: 7

[... vládl ...] 6 měsíců.²⁶⁰ Enlil-báni vládl 24 roky. Zambija vládl 3 roky. Íter-piša vládl 4 roky. Ur-dukuga vládl 4 roky. (375) Šin-má-gir vládl 11 let. Damiq-ilišu, syn Šin-má-girův, [vládl] 23 roky.²⁶¹ Třináct králů vládlo 213 let.²⁶² (Napsáno) rukou Núr-Ninšuburovou.²⁶³

Celkem třicet devět [králů] vládlo 14 409[...] let, [3 měsíce (a) 3 a půl dne] (380) čtyřikrát v Kiši.

Celkem dvacet dva králové vládli 2610[...] let, 6 měsíců (a) 15 dnů pětkrát (385) v Uruku.

Celkem dvanáct králů vládlo 396 let třikrát v Uru.

(390) Celkem tři králové vládli 356 let jedenkrát v Awanu.

Celkem jeden král (395) vládl 420 let jedenkrát v Chamazi.

(16 řádků zničeno)

[Celkem dvanáct] králů (415) vládlo [197 let] jedenkrát [v] Akkadu.

Celkem jedenadvacet²⁶⁴ králů vládlo 125 let (a) 40 dní²⁶⁵ (420) jedenkrát ve vojsku Gutejců.

[Celkem] jedenáct²⁶⁶ králů vládlo 159²⁶⁷ let (425) [v] Isinu.

Jedenáct měst vykonávalo královskou vládu.

Celkem sto třicet čtyř²⁶⁸ králové.

Celkem (430) (vládli) 28 876[...]²⁶⁹ let.²⁷⁰ 21²⁷¹

²⁶⁰ Věta doplněna v textu z Nippuru.

²⁶¹ Věta doplněna v textu z Nippuru.

²⁶² Varianta textu z Nippuru: 225 let (a) 6 měsíců

²⁶³ Kolofon Weld-Blundellova hranolu.

²⁶⁴ Varianta textu z Nippuru: třidvacet

²⁶⁵ Varianta textu z Nippuru: 99 let

²⁶⁶ Varianta textu z Nippuru: šestnáct

²⁶⁷ Varianta textu z Nippuru: 226

²⁶⁸ Varianta textu z Nippuru: sto třicet devět

²⁶⁹ Varianta textu z Nippuru: [...]3443

²⁷⁰ Sumarizované údaje o počtu vládců a celkové délce jejich panování v jednotlivých městech jsou doloženy pouze ve třech textech z Nippuru.

²⁷¹ Se Sumerským královským seznamem vykazuje příbuznost i nippurský